

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA TERENU POŁOŻONEGO
W CZĘŚCI MIEJSCOWOŚCI GORZEŃ,
GMINA NAKŁO NAD NOTECIĄ

PRACOWNIA PROJEKTOWA SIEĆ I
PAWEŁ ŁUKOWICZ
ul. Gdańska 54/6 85-021 Bydgoszcz

Opracowanie:
Marta Bielawska

Bydgoszcz 2019-2020 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CECHACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	3
1.2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	4
1.3. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGENICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	5
2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.....	5
3. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM.....	6
3.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O TERENIE BĘDĄCYM PRZEDMIOTEM PLANU.....	6
3.2. PODSTAWOWE WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO.....	8
3.3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	9
3.4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	14
3.5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKACH BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	15
3.6. WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	16
3.7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	16
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU.....	17
5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	18
5.1. ODDZIAŁYWANIE NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	18
5.2. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI.....	18
5.3. ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ.....	19
5.4. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE.....	20
5.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBY.....	21
5.6. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	22
5.7. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT.....	22
5.8. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE.....	23
5.9. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA KULTURY.....	23
5.10. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE.....	23
6. PODSUMOWANIE OPRACOWANIA.....	24
6.1. ANALIZA MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWANIA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU.....	24
6.2. ANALIZA MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM PLANIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	25
6.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	25
7. STRESZCZENIE OPRACOWANIA WYKONANE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	27
8. ZAŁĄCZNIKI.....	28

1. WPROWADZENIE.

1.1. Informacje o zawartości, głównych cechach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w części miejscowości Gorzeń, gmina Nakło nad Notecią. Celem niniejszej prognozy jest ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu planu. Prognoza zawiera część opisową i graficzną. Część opisowa prognozy omawia aktualny, wynikający z dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu, stan środowiska przyrodniczego na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, analizuje, zgodnie z wybraną metodą, skutki realizacji ustaleń planu dla tego środowiska oraz formułuje wnioski i zalecenia, wynikające z przeprowadzonej analizy. Część graficzna zawiera granice terenu przewidzianego pod wskazane zainwestowanie.

Celem prognozy jest także poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie. Zgodnie z art. 51.2. Ustawy z 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- Zawiera - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami, informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- Określa, analizuje i ocenia - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne,

na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

– Przedstawia - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w niniejszej prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości dokumentu podstawowego. W opracowaniu uwzględniono informacje zawarte w dokumentach planistycznych sporządzonych dla obszaru gminy oraz wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty, raporty i inne dotyczące szerszego obszaru. Nie prowadzono specjalistycznych badań terenowych, a jedynie dokonano wizji terenowej.

1.2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

W ramach sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko zostały zastosowane różnorodne metody badawcze. Podczas przeprowadzania badań posłużono się informacjami uzyskanymi z szeregu instytucji, między innymi z Urzędu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią, z projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w części miejscowości Gorzeń, gmina Nakło nad Notecią, ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nakło nad Notecią, opracowania ekofizjograficznego do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w części miejscowości Gorzeń, gmina Nakło nad Notecią. W zakresie oceny istniejącego stanu środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze zastosowano metody analityczne dotyczące poszczególnych elementów środowiska w oparciu o dostępne opracowania i wizję terenową.

1.3. Informacje o możliwym transgenicznym oddziaływaniu na środowisko.

Na podstawie zapisów planu zagospodarowania przestrzennego można stwierdzić, że planowane zamierzenia nie wskazują na możliwość jakiegokolwiek oddziaływania transgranicznego mogącego objąć terytorium innych państw. Wszystkie prowadzone działania ze względu na swój charakter będą dotyczyć jedynie obszaru określonego w planie, a oddziaływania na środowisko będą miały charakter lokalny.

2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U. z 2020 r., poz. 293 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. *w sprawie opracowań ekofizjograficznych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Projekt uchwały Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią *w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w części miejscowości Gorzeń, gmina Nakło nad Notecią*;
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nakło nad Notecią*;
- *Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020*;
- *Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu pn. Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2025*;
- Kondracki J. 2009. *Geografia Regionalna Polski*, PWN;
- mapa zasadnicza obszaru działek w skali 1:1000;
- <http://mapy.mojregion.info>;
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>;
- <http://mapa.korytarze.pl>;
- <http://epsh.pgi.gov.pl>.

3. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM.

3.1. Podstawowe informacje o terenie będącym przedmiotem planu.

Analizowany obszar obejmuje swym zasięgiem obszary o powierzchni około 125 ha. Położony jest we wschodniej części gminy Nakło nad Notecią, około 10 km na wschód od siedziby gminy. Teren opracowania położony jest wśród pól i zabudowań miejscowości Gorzeń, jego południowy fragment obejmuje Kaźmierowo – część wsi Gorzeń, występują tu większe ilości terenów zabudowanych. Analizowany obszar znajduje się w niedalekiej odległości od Kanału Bydgoskiego – kierunek północny. Przez obszar opracowania przebiega droga powiatowa oraz droga gminna.

Dominujący sposób użytkowania terenu działek to użytki rolne. Bliskie sąsiedztwo stanowią lasy (wschód i południe) oraz pola uprawne na zachodzie i tereny zabudowane wśród pól i zadrzewień na północy. W granicach terenu objętego opracowaniem znajduje się większe gospodarstwo – hodowla drobiu. Istniejąca zabudowa to głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz sporadycznie adaptowane do funkcji pozarolniczych były zagrody. Duże powierzchnie zajmują tereny rolne, przy czym większa ich część użytkowana jest rolniczo, mało jest obszarów odłogowanych. W części północnej, przy granicy terenu opracowania, znajduje się staw pochodzenia antropogenicznego. na zapleczu gospodarstwa rolnego. W północnej części znajduje się również zalesiony aktualnie teren wyrobiska po wydobywaniu żwiru. Teren leśny w obrębie analizowanego terenu w większości jest własnością prywatną, lasy należą do siedliska boru świeżego mieszanego.

Teren leży w strefie Kotliny Toruńskiej wg. podziału Kondrackiego. Całość pokryta jest piaskami, żwirami i mułkami rzecznyymi ze zlodowacenia północnopolskiego.

Charakter zagospodarowania analizowanego terenu (źródło: <http://mapy.mojregion.info>)

Na analizowanym obszarze naturalne środowisko zostało przekształcone przez człowieka, powstała tutaj sieć dróg – droga powiatowa oraz droga gminna i szereg dróg polnych, dojazdowych. Aktualnie zdecydowaną część obszaru objętego sporządzanym planem stanowią tereny niezabudowane, głównie tereny rolnicze z nielicznymi zadrzewieniami na północy – teren byłego wyrobiska żwiru. Otoczenie terenu objętego planem stanowią tereny leśne (wschód i południe) oraz pól uprawnych na zachodzie. Większe skupiska zabudowań znajdują się przy drodze powiatowej, na zachód od analizowanego terenu.

Widok z drogi powiatowej w kierunku południowym

Widok z drogi powiatowej w kierunku południowo-zachodnim – ferma drobiu

Widok z drogi powiatowej – teren pól i zabudowań na północy

3.2. Podstawowe wnioski wynikające z opracowania ekofizjograficznego.

Do analizowanego terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, sporządzono opracowanie ekofizjograficzne, zawierające charakterystykę i ocenę stanu oraz funkcjonowania środowiska. Uwarunkowania ekofizjograficzne określają predyspozycje funkcjonalno – przestrzenne i możliwości zagospodarowania przestrzennego terenu opracowania. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego analizowany obszar ma przeznaczenie pod tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, o symbolu – **MN**,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej, o symbolu – **MN/U**,
- rolne, o symbolu – **R**,
- zieleni urządzonej, o symbolu – **ZP**,
- zieleni urządzonej z terenem sportu i rekreacji, o symbolu – **ZP/US**,
- lasu, o symbolu – **ZL**,
- drogi publicznej zbiorczej, o symbolu – **KD-Z**,
- drogi publicznej lokalnej, o symbolu – **KD-L**,
- dróg publicznych dojazdowych, o symbolu – **KD-D**,
- dróg wewnętrznych, o symbolu – **KDW**,
- ciągu pieszojezdnego, o symbolu – **KX**;

Możliwe zmiany w środowisku dotyczyć będą przekształceń rzeźby terenu, warunków topoklimatycznych, ilości i jakości wód powierzchniowych, zasięgu terenów hydrogeniczných oraz

pokrywy roślinnej. Tworzenie zabudowy kształtować będzie znaczące zmiany w ukształtowaniu powierzchni o krajobrazie. Potencjalne zmiany wiązać się będą ze zmianami wysokości względnych powierzchni terenu, przekształceniami i zniszczeniami profilu glebowego oraz przerwaniem procesu glebotwórczego, potencjalnym uruchomieniem procesów morfodynamicznych (erozja) i modyfikacją krajobrazu. Nie bez wpływu na modyfikacje topoklimatu pozostaną przekształcenia rzeźby terenu i usuwanie roślinności, w tym głównie zadrzewień. Prognozowane zmiany w pokrywie roślinnej dotyczą uszczuplenia zasobów leśnych, zadrzewień jaki i powstawania nowych nasadzeń, sukcesji wtórnej lub ze zmiany sposobu użytkowania lub zniszczeń w czasie realizacji zamierzeń inwestycyjnych (obiekty budowlane, infrastruktura drogowa).

Wśród najważniejszych zdiagnozowanych w opracowaniu fizjograficznym uwarunkowań, istotnych z punktu widzenia zakładanych w projekcie planu funkcji, wymienić należy:

- analizowany teren stanowią w większości tereny rolnicze z nielicznymi zadrzewieniami na północy;
- otoczenie stanowią tereny leśne;
- skupiska zabudowań znajdują się przy drodze powiatowej i gminnej;
- północna część obszaru objętego opracowaniem znajduje się na terenie Natura 2000;
- korzystna rzeźba terenu – rzeźba płaska (równinna), nie stanowiąca w żadnym stopniu przeszkody przy realizacji zainwestowania przewidzianego w projekcie planu, a wręcz sprzyjające dla realizacji ustaleń planu;
- pozostałe uwarunkowania nie stanowią istotnych czynników sprzyjających lub ograniczających realizację ustaleń planu.

3.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Zdecydowaną część obszaru objętego sporządzanym planem stanowią użytki rolne klasy IVb, V oraz VI. Większe skupiska zabudowań występują wzdłuż drogi gminnej i powiatowej.

Fragment części północnej terenu objętego opracowaniem ekofizjograficznym znajduje się na terenie obszaru specjalnej ochrony siedlisk Dolina Noteci oraz specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego – większy fragment. Najbliżej zlokalizowane obszary podlegające ochronie, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, znajdują się w znacznej odległości (do 10 km – zgodnie z danymi zawartymi na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>) od granic terenu objętego opracowaniem i są to:

- Rezerwaty:
  - Kruszyn, w odległości ok. 1,76 km;
  - Las Minikowski, w odległości ok. 2,06 km;
  - Hedera, w odległości ok. 2,29 km;
  - Łąki Ślesińskie, w odległości ok. 4,12 km;

- Skarpy Ślesińskie, w odległości ok. 6,30 km;
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
  - Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej część wschodnia i zachodnia, w odległości ok. 7,68 km;
- Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony:
  - Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego, w obszarze;
- Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony:
  - Dolina Noteci, w obszarze;
  - Równina Szubińsko - Łabiszyńska, w odległości ok. 2,86 km;
- użytki ekologiczne, najbliższy w odległości ok. 0,52 km;
- pomniki przyrody, najbliższy w odległości ok. 2,00 km.

Przez obszar objęty opracowaniem przebiega korytarz ekologiczny – Dolina Noteci - GKPnC-17 (2012) – obejmuje on tylko północny fragment terenu objętego opracowaniem.

Warto zwrócić uwagę, iż teren objęty opracowaniem stanowi w znacznej części tereny rolnicze, które nie sprzyjają rozwojowi lokalnych korytarzy ekologicznych oraz stanowią znaczące zakłócenia w strukturze przyrodniczej obszaru. Potencjalnym lokalnym korytarzem ekologicznym mogą być lasy znajdujące się na południe oraz wschód od obszaru objętego opracowaniem.

Analizowany obszar na tle mapy obszarów chronionych (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

Analizowany obszar (fragment północny) na tle mapy obszarów chronionych i Natura 2000 obszary ptasie (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

Analizowany obszar (fragment północny) na tle mapy Natura 2000 obszary siedliskowe (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

Dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” (PLB 300001) utworzono plan ochrony: „Plan ochrony Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” (PLB 300001), Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, 2009 r. Do najważniejszych założeń przyjętych przy formułowaniu zapisów planu ochrony należą:

1. Warunki zachowania integralności ostoi „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” stanowią warunek utrzymania właściwego stanu ochrony zarówno populacji ptaków i ich siedlisk chronionych z mocy Dyrektywy Ptasiej, jak i siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk chronionych z mocy Dyrektywy Siedliskowej. Powinny one zostać zaadaptowane do

planów ochrony obszarów Natura 2000 „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” oraz „Dolina Noteci”. Plan ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego”.

2. Działania ochronne nakierowane są na gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w granicach ostoi „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego”, czyli są istotne z punktu widzenia celów ochrony obszaru. Ochrona pozostałych gatunków ptaków powinna być realizowana w ramach powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony gatunkowej.

3. Działania ochronne nakierowane na siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony w ostoi „Dolina Noteci”:

a) jeśli mają istotne znaczenie jako siedliska ptaków - zaadaptowane zostały do planu ochrony ostoi „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego”,

b) jeśli ich celem jest jedynie utrzymanie we właściwym stanie siedlisk przyrodniczych - powinny zostać uwzględnione w planie ochrony ostoi „Dolina Noteci”.

4. Przy projektowaniu ochrony siedlisk w dolinie rzecznej uwzględniono zmienność w czasie położenia i wielkości poszczególnych płatów i ich typów ze względu na naturalne oddziaływanie rzeki i procesy sukcesyjne.

5. Działania ochronne odnoszą się do otoczenia ostoi, o ile ich realizacja sprzyja utrzymaniu lub poprawie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony ostoi „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego”.

6. Zadania ochronne dotyczące zapobiegania pogorszeniu stanu ochrony przedmiotów ochrony ostoi „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” odnoszą się do istniejących i potencjalnych przewidywalnych zdarzeń.

7. Plan ochrony nie ustala bezpośrednio zakazu lokalizacji określonych inwestycji. W dokumentacji do planu ochrony wskazano natomiast, które typy inwestycji, lub które konkretne lokalizacje mogą być zagrożeniem dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony. Powinny być one szczególnie wnikliwie oceniane na etapie wydawania decyzji administracyjnych.

8. Działania ochronne, a także ograniczenia w użytkowaniu terenów wchodzących w granice ostoi, nie powtarzają zapisów obowiązujących w momencie sporządzania niniejszej dokumentacji rozporządzeń i zarządzenia dotyczących obszaru chronionego krajobrazu oraz rezerwatów przyrody.

Teren objęty planem położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym Warty. Według podziału hydrogeologicznego GZWP na obszarze nie znajduje się GZWP. Obszar opracowania należy do JCWPd nr 43 (PLGW600043), którego ocenę stanu określa się jako słabą. Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych jest zagrożona. Za główną przyczynę nieosiągnięcia celów środowiskowych uważa się przyczyny antropogeniczne tj. występowanie obniżen zwierciadła poziomów wodonośnych związanych z odwodnieniami odkrywek górniczych (węgiel brunatny, surowce skalne) oraz działalnością kopalni soli. Intensywna eksploatacja wód powoduje ingresję zasolonych wód z poziomu neogeńskopaleogeńskiego oraz zagrożenie dla

ekosystemów zależnych od wód podziemnych. Oddziaływanie wpływa znacznie na jakość wód zakładów przemysłowych, obszarów zurbanizowanych i rolnictwa.

Obszar opracowania obejmuje na południu mały fragment JCWP - Noteć od Górnego Kanału Noteci do Kanału Bydgoskiego (RW600024188379), którego ocenę stanu ocenia się jako złą, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. W zlewni JCWP występuje presja komunalna, presja hydromorfologiczna. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi i przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji. W programie działań zaplanowano działanie „wariantowa analiza sposobu udroźnienia budowli piętrzących na cieku Noteć wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej” obejmujące szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań, mającą na celu dobór optymalnych rozwiązań technicznych. Wdrożenie konkretnych działań naprawczych będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu wyżej wymienionych analiz.

Analizowany obszar na tle JCWP (<http://mapy.geoportal.gov.pl>)

Większą część terenu objętego opracowaniem obejmuje JCWP - Kanał Bydgoski (RW60000), którego ocenę stanu ocenia się jako złą, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. W programie działań zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymagającej skuteczności.

Mając na uwadze powyższe nie ma przeciwwskazań do wprowadzania na terenie omawianych działek możliwości lokalizowania terenów ustalonych w projekcie planu.

3.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Z uwagi na położenie charakteryzowanego obszaru w obszarze JCWP, których ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona, istniejącym problemem ochrony środowiska analizowanego obszaru jest środowisko gruntowo-wodne. W obecnej chwili element ten podlega nieznacznie negatywnemu wpływowi obecnego użytkowania terenów rolniczych – stosowanie środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. Środki chemiczne stosowane do nawożenia gleb, a także środki ochrony roślin przedostają się zarówno do wód, jak i powietrza, wywierając wpływ na całe środowisko przyrodnicze. Pełnienie przez analizowany obszar dotychczasowych funkcji, w przypadku dalszego stosowania w rolnictwie środków chemicznych, mogłoby skutkować istotnymi zmianami stanu chemicznego i fizycznego wód gruntowych, a tym samym zasilanych przez nie wód powierzchniowych. Zagospodarowanie terenu zgodnie z ustaleniami zawartymi w projekcie planu oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej przyczyni się do poprawy wód i ochrony środowiska gruntowo-wodnego na obszarze objętym planem.

Problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu planu:

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, a zwłaszcza przyłączenia nowo projektowanych terenów do sieci kanalizacji sanitarnej,
- wprowadzenie właściwego gromadzenia i zagospodarowania wytwarzanych odpadów,
- stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz wykorzystania alternatywnych źródeł energii,
- właściwe kształtowanie procesów przyrodniczych poprzez optymalizowanie udziału powierzchni zabudowanych i utwardzonych.

3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadkach braku realizacji projektowanego dokumentu.

Na obszarze objętym opracowaniem nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, realizacja inwestycji budowlanych może być prowadzona na podstawie indywidualnych decyzji administracyjnych. Należy zaznaczyć, że decyzje o warunkach zabudowy nie muszą respektować polityki przestrzennej gminy ustalonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Bez obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego istnieje zagrożenie wprowadzania w chaotyczny sposób nowych inwestycji generujących dla omawianego obszaru oraz jego otoczenia nadmierną ilość zanieczyszczeń powietrza i wód oraz emisję hałasu, przy jednoczesnym braku rozwiązań pozwalających na ograniczenie negatywnego oddziaływania antropopresji na środowisko, np. stosowania niskoemisyjnych nośników energii, utrzymania standardów jakości środowiska w zakresie emisji hałasu czy ochrony wód. Rozwój zainwestowania w oparciu o decyzje administracyjne bez odpowiednich rozwiązań w zakresie ochrony przed zanieczyszczeniami powietrza i wód oraz hałasem, może spowodować stopniowe pogorszenie stanu środowiska lub zwiększenie ryzyka wystąpienia takiego pogorszenia. Zbyt intensywne zainwestowanie terenów może wiązać się z uszczelnieniem dużych powierzchni terenów, co wpłynie na znaczne zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów i pogorszenie warunków retencyjnych terenów. Brak docelowych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej spowodować może zagrożenie zanieczyszczenia wód, na skutek nieszczelności zbiorników bezodpływowych, co może również wpłynąć na pogorszenie jakości gleb. Realizacja nowej zabudowy przy braku kompleksowych rozwiązań może również wpłynąć na pogorszenie walorów krajobrazowych przedmiotowego terenu. Prowadzenie procesów inwestycyjnych jest korzystniejsze dla przestrzeni i środowiska w przypadku, gdy dla danego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który określa szereg istotnych zagadnień dotyczących kształtowania ładu przestrzennego oraz zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego. Zapisy planu dotyczące intensywności, parametrów i form zabudowy i obiektów budowlanych będą przeciwdziałać zbyt intensywnemu zagospodarowaniu, natomiast zapisy określające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego będą uniemożliwiały lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedmiotowy dokument ustali zapisy prawa miejscowego w zakresie przyszłego zagospodarowania przestrzeni w dostosowaniu do obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska.

3.6. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy mają istotny wpływ na rzetelność prognozy. Brak znajomości istotnych uwarunkowań może wpłynąć na nieuwzględnienie w prognozie ważnych z punktu widzenia skutków środowiskowych oddziaływań (zarówno pozytywnych, jak i negatywnych - choć znacznie istotniejsze jest pominięcie ewentualnych oddziaływań negatywnych). Znajomość obszarów, w których ma miejsce brak wiedzy pozwala na zwrócenie uwagi na aspekty, które w prognozie mogą nie być uwzględnione w pełni lub mogą nie być ocenione właściwie - właśnie ze względu na luki w wiedzy.

Analizowany projekt planu stwarza możliwość rozwoju szeregu różnych funkcji. W przypadku zabudowy mieszanej – m.in.: MN/U, istnieją braki w wiedzy dotyczące rzeczywistego charakteru przyszłej zabudowy i rodzajów prowadzonych działalności. Zgodnie z ustaleniami projektu planu (nawet przy zawartych w planie ograniczeniach) możliwy jest rozwój różnych działalności o zróżnicowanym charakterze i zakresie możliwych oddziaływań na środowisko. Podkreślić należy, że w projekcie planu zawarto istotne zastrzeżenie: na terenach tych wprowadzono zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, zgodnych z przepisami odrębnymi). Jest to istotne ograniczenie, bowiem eliminuje szereg działalności o dużej uciążliwości. Zagadnienie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko jest regulowane przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które zawiera szczegółowy katalog ww. przedsięwzięć. Dla tego typu zagospodarowania wskazuje się na istotne luki w stanie wiedzy – uniemożliwiające przeprowadzenie pełnej i precyzyjnej prognozy.

3.7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Podstawową zasadą, na której powinna opierać się polityka zagospodarowania przestrzennego jest zasada zrównoważonego rozwoju. Zrównoważony rozwój został określony, jako proces mający na celu zaspokojenie aspiracji rozwojowych obecnego pokolenia w sposób umożliwiający realizację tych samych dążeń następnym pokoleniom. W raporcie wyodrębnione zostały trzy główne obszary, na których należy się skoncentrować się przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju: ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi, wzrost gospodarczy i sprawiedliwy podział korzyści z niego wynikających oraz rozwój społeczny. Na bazie zasady zrównoważonego rozwoju oparte zostały poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione

na szczeblu międzynarodowym. Zostały one zapisane w tzw. Protokołach do Konwencji Narodów Zjednoczonych, do których przystąpiła również Polska.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym, zostały zapisane w uchwałach, dyrektywach i rozporządzeniach Rady Unii Europejskiej.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym mają odzwierciedlenie w prawodawstwie polskim, co związane jest z koniecznością jego dostosowania do prawa unijnego. Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska jest Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018, uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XVI/299/11 z dnia 19 grudnia 2011 r.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego analizowany obszar ma przeznaczenie pod tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, o symbolu – **MN**,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej, o symbolu – **MN/U**,
- rolne, o symbolu – **R**,
- zieleni urządzonej, o symbolu – **ZP**,
- zieleni urządzonej z terenem sportu i rekreacji, o symbolu – **ZP/US**,
- lasu, o symbolu – **ZL**,
- drogi publicznej zbiorczej, o symbolu – **KD-Z**,
- drogi publicznej lokalnej, o symbolu – **KD-L**,
- dróg publicznych dojazdowych, o symbolu – **KD-D**,
- dróg wewnętrznych, o symbolu – **KDW**,
- ciągu pieszojezdnego, o symbolu – **KX**.

5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.

5.1. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną.

Faza realizacji ustaleń projektu planu spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz zniszczenie istniejącej szaty roślinnej. Należy zaznaczyć, że w wyniku realizacji inwestycji zniszczona zostanie szata roślinna pól uprawnych, o niskiej przydatności przyrodniczej, a zatem nie ulegną degradacji cenne ani rzadkie gatunki roślin. Flora przedmiotowego obszaru zostanie w sposób trwały zmieniona i zastąpiona roślinnością trawiastą oraz krzewami. Zakłada się, że z czasem wprowadzona zieleń wpłynie na wzbogacenie walorów przyrodniczych poszczególnych fragmentów obszaru opracowania, jak również na zwiększenie bioróżnorodności.

Wpływ skutków realizacji ustaleń planu na zwierzęta będzie miał charakter zarówno pozytywny, jak i negatywny. Wzmószona emisja hałasu na etapie budowy przyczyni się do migracji, bytujących na przedmiotowym obszarze gatunków zwierząt, głównie drobnych gryzoni polnych i ptaków. Ponadto przeznaczenie terenów obecnie niezainwestowanych pod zabudowę będzie oznaczało uszczuplenie powierzchni siedlisk i żerowisk dla różnych gatunków. Mając na uwadze powyższe potencjalne zagrożenia dla gatunków zwierząt, zaleca się prowadzenie prac budowlanych w terminach dostosowanych do uwarunkowań przyrodniczych, tj. poza okresami lęgowymi ptaków oraz wzmószonych wędrówek zwierząt.

Z uwagi na to, iż obszar objęty projektem planu stanowią obecnie w większości pola uprawne, charakteryzujące się niskim stopniem różnorodności biologicznej, stwierdza się, że realizacja ustaleń opracowania docelowo wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność. Na etapie funkcjonowania projektowanej zabudowy przewiduje się wprowadzenie zieleni towarzyszącej i w następstwie zasiedlanie jej przez gatunki ptaków.

Z uwagi na stwierdzony brak występowania w obszarze objętym planem gatunków roślin, zwierząt oraz grzybów objętych ochroną gatunkową na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w wyniku realizacji ustaleń planu nie przewiduje się oddziaływania na gatunki chronione.

5.2. Oddziaływanie na ludzi.

Realizacja ustaleń projektu planu związanych z planowanymi inwestycjami, nie będzie skutkować powstaniem warunków, w których wystąpiłoby bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia ludzi, zarówno użytkowników obszaru planistycznego, jak i terenów położonych w sąsiedztwie. Dla warunków życia ludzi istotny jest stan środowiska naturalnego oraz zmiany tego stanu będące wynikiem realizacji prognozowanego dokumentu. Prognozowany plan miejscowy ustala możliwość realizacji na obszarze planu zabudowy wraz niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, zachowując małe połacie terenu rolniczego. Istniejące i planowane tereny inwestycyjne nie stwarzają

więc dla sąsiednich terenów mieszkaniowych zagrożenia związanego z emisją hałasu czy zanieczyszczeniem powietrza.

Nie prognozuje się znaczącego wzrostu emisji w przyszłości, a także przekroczenia standardów jakości środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu. Inwestycje stanowiące potencjalne skutki realizacji ustaleń projektu planu nie powinny na etapie realizacji, użytkowania i likwidacji powodować uciążliwości dla projektowanych i istniejących poza obszarem opracowania terenów mieszkaniowych i usługowych oraz negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi.

5.3. Oddziaływanie na wodę.

Największy wpływ na jakość wód podziemnych będzie miała budowa sieci drogowej oraz nowych sieci infrastruktury technicznej. Na etapie prac budowlanych może nastąpić zaburzenie stosunków wodnych obszarów bezpośrednio przyległych do terenów inwestycyjnych. Podczas prac ziemnych może bowiem dojść do przecięcia lokalnych warstw wodonośnych i powstania w ewentualnych wykopach baz drenażu z terenów przyległych. W przypadku realizacji inwestycji w wykopach, może powstać konieczność sztucznego, okresowego obniżenia zwierciadła wód gruntowych. Zmniejszenie powierzchni gruntu nad warstwami wodonośnymi lub ich całkowite odsłonięcie może doprowadzić do zanieczyszczenia wód gruntowych wskutek przedostawania się do nich produktów naftowych z pracujących maszyn i pojazdów. Ewentualne odwodnienia wykopów mogą spowodować zamulenie i zanieczyszczenie okolicznych wód płynących i stojących, do których wody będą odprowadzane z pompowań depresyjnych. Są to jednak oddziaływania prognozowane, które mogą powstać, lecz nie muszą. Umiejętne i właściwe prowadzenie prac inwestycyjnych ograniczy powstanie wyżej opisanych oddziaływań do minimum. Wody podziemne narażone są na zanieczyszczenia również wskutek nieuporządkowanej gospodarki ściekowej na terenach zurbanizowanych, niekontrolowane pozbywanie się ścieków, rolnicze zanieczyszczenia obszarowe. Przedmiotowy plan miejscowy podejmuje odpowiednie ustalenia w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Ocenia się, że zamierzenie inwestycyjne, przewidziane w projekcie planu nie spowoduje ingerencji i negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne analizowanego terenu, pod warunkiem ich realizacji zgodnie z zapisami projektowanego dokumentu i przepisami odrębnymi.

Powstanie nowych terenów inwestycyjnych związane będzie także z powstawaniem odpadów. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania powstających tu odpadów na stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Zmiany te ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, stałe i długotrwałe. Ocenia się, że projektowane zmiany nie spowodują ingerencji i negatywnego wpływu na wody analizowanego terenu. Prognozuje się, że stan wód powierzchniowych i podziemnych może ulec poprawie z uwagi na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.

Zarówno w odniesieniu do ścieków, jak i do odpadów, oddziaływania które wystąpią w obszarze zabudowy, ocenia się jako nieznaczne i okresowe. Opisane wyżej przewidywane oddziaływania nie spowodują jednak nieosiągnięcia lub trudności w osiągnięciu celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

5.4. Oddziaływanie na powietrze.

Na etapie realizacji ustaleń projektu planu należy spodziewać się pogorszenia jakości powietrza na analizowanym obszarze. Spodziewany jest niewielki wzrost emisji substancji gazowych i pyłowych, których źródłem są pojazdy, silniki pracujących maszyn i sypkie materiały budowlane, związany z pracami budowlanymi i pracami nad rozbudową układu komunikacyjnego. Będzie to jednak oddziaływanie chwilowe i krótkotrwałe, którego zasięg będzie się ograniczał do terenu budowy i które ustąpi po zakończeniu prac.

Nieznaczne pogorszenie stanu sanitarnego powietrza będzie związane z ogrzewaniem pomieszczeń w okresach niskich temperatur. Zmiany będą niewielkie, będą miały charakter lokalny i czasowy. W bilansie ogólnym emisja niska ma jednak bardzo małe znaczenie dla jakości powietrza atmosferycznego. Utrzymanie dobrej jakości powietrza, a nawet poprawę jego jakości można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, stworzenie warunków rozwoju dla gazyfikacji gminy (budowy sieci gazowej wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjnych, doprowadzenie sieci do miejscowości o zwartej zabudowie), likwidację lub modernizację kotłowni tradycyjnych (zmiana nośnika energii z węgla np. na gaz), poprawę nawierzchni dróg, budowę obwodnic, a przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (energię wiatru, promieniowania słonecznego, energia geotermalna, biogaz). Należy zachować normatywne wartości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Nie prognozuje się istotnego wzrostu emisji pochodzących z pojazdów poruszających się po istniejących i projektowanych drogach oraz istniejących terenów i projektowanych terenów inwestycyjnych. Prognozuje się, że natężenie tego oddziaływania będzie niewielkie. Okres oddziaływania (emisja) związany będzie tu głównie z wyjazdami i powrotem do domów. Emisja zanieczyszczeń charakterystycznych dla ruchu kołowego obejmuje: tlenek węgla, dwutlenek azotu, węglowodory aromatyczne. Uzależniona będzie od natężenia i rodzaju ruchu oraz indywidualnych charakterystyk konstrukcji pojazdów. Oddziaływania te będą mało znaczące i okresowe.

Na etapie użytkowania nowej sieci drogowej emisja zanieczyszczeń powinna zamykać się w liniach rozgraniczających dróg. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska eksploatacja inwestycji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Złagodzeniu negatywnego oddziaływania projektowanych inwestycji służą otaczające

analizowany obszar tereny lasów i pól uprawnych, które będą pełniły funkcję katalizatora zanieczyszczeń na omawianym terenie.

5.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby.

W kontekście oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi są szczególnie istotne, ponieważ skorelowane są z nimi zmiany wśród pozostałych komponentów środowiska, ponadto są to zmiany trwałe.

W projekcie planu miejscowego na terenach dotychczas niezainwestowanych projektuje się wprowadzenie nowych obiektów budowlanych. Ustala się ponadto realizację nowych połączeń komunikacyjnych oraz budowę nowej infrastruktury technicznej. Nowe zainwestowanie terenu, wywołane realizacją ustaleń projektu planu, spowoduje przekształcenia powierzchni ziemi i gruntu. Wprowadzenie na niezagospodarowany teren nowych obiektów budowlanych, ciągów komunikacyjnych czy elementów infrastruktury technicznej wiąże się z nieodwracalnymi zniszczeniami powierzchni ziemi, ponieważ jej poszczególne formy są wówczas adaptowane do założeń inwestycyjnych. Związane jest to z powstaniem nowych form antropogenicznych (zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane itp.). Skutkiem ich realizacji będzie przekrycie powierzchni dotąd biologicznie czynnej oraz podwyższenie parametrów właściwości gruntów poprzez wprowadzenie materiałów nasypowych i mieszanek. Skutkiem realizacji ustaleń planu może być także miejscowa wymiana gruntu w sytuacji, gdy na etapie projektowania technicznego okaże się, że istniejący grunt nie posiada odpowiednich parametrów budowlanych. Prace budowlane spowodują także naruszenie zewnętrznej warstwy ziemi – wykopy, nasypy.

Największe przekształcenia powierzchni będą dotyczyć terenów projektowanych ciągów komunikacyjnych. Przewiduje się wzrost zawartości związków pochodzących ze źródeł komunikacyjnych na terenach położonych wzdłuż dróg zarówno na etapie budowy, jak i w trakcie ich użytkowania.

Zmiany powierzchni ziemi, jakie spowoduje wprowadzenie do środowiska nowych elementów czy obiektów, będą zmianami miejscowymi, jednak trwałymi i bezpośrednimi.

Realizacja zapisów projektu planu nie stanowi zagrożenia dla gleb, ponieważ zaproponowane w nim rozwiązania w zakresie gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi oraz gospodarki odpadami są bezpieczne dla środowiska.

W wyniku realizacji inwestycji nastąpi mechaniczne przekształcenie gleby (zmiana ułożenia warstw, zmiana składu chemicznego gruntu i ich właściwości fizycznych), a zmiany będą miały charakter lokalny. Ostatecznie powstaną nowe grunty, składające się z nowych składników mineralnych, kwalifikowane do nasypowych. W przypadku budowy doziemnej infrastruktury technicznej nie nastąpi trwałe przekształcenie powierzchni ziemi. Infrastruktura zostanie ułożona pod powierzchnią ziemi, w wykopach.

Skutkiem realizacji prac inwestycyjnych będzie także powstanie znacznej ilości mas ziemnych. Plan nie podejmuje ustaleń w tym zakresie, dlatego zakłada się, że ich zagospodarowanie powinno nastąpić zgodnie z przepisami odrębnymi. Dodatkowo projektowane tereny zabudowy będą źródłem powstawania odpadów komunalnych. Ustalone w planie gospodarowanie odpadami nastąpi zgodnie z przepisami ustawy o odpadach oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zabezpieczy środowisko gruntowe przed degradacją. W zakresie odpadów komunalnych: gromadzenie odpadów komunalnych w zamykanych, przenośnych pojemnikach - wywóz odpadów z pojemników w sposób zorganizowany zgodnie z przepisami odrębnymi.

Opisane wyżej inwestycje będą stanowić zagrożenie dla powierzchni ziemi i gleb oraz będą powodować jej trwałe przekształcenie. Należy przy tym zauważyć, że są one niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania projektowanego obszaru, a nawet gminy oraz przyczynią się do polepszenia warunków i jakości życia mieszkańców oraz użytkowników terenów objętych planem.

5.6. Oddziaływanie na krajobraz.

Realizacja zapisów projektu planu spowoduje zmiany w krajobrazie – w miejscu niezagospodarowanych terenów rolniczych pojawi się nowa zabudowa oraz obiekty infrastruktury technicznej i nowe połączenia komunikacyjne – wykształci się uporządkowany krajobraz zabudowy. Nie będą to jednak zmiany niekorzystne z punktu widzenia fizjonomii przedmiotowego terenu, bowiem w jego otoczeniu także znajduje się zabudowa mieszkaniowa. Opisany obszar znajduje się w zasięgu wyznaczonych w studium terenów przeznaczonych pod zabudowę. Projekt planu określa wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym wskaźnik intensywności zabudowy i powierzchnię biologicznie czynną działek wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Prognozowane zmiany krajobrazu należy ocenić jako pozytywne, bezpośrednie, długotrwałe i stałe.

5.7. Oddziaływanie na klimat.

Zmiany zagospodarowania terenu projektowane w planie w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków klimatycznych. Będą to zmiany o charakterze lokalnym, wynikające ze wzrostu powierzchni zabudowanych i utwardzonych oraz pojawienia się nowych emitorów (emisja ciepła i niewielkich ilości substancji w wyniku procesów grzewczych).

Przewidziane w planie wskaźniki intensywności zabudowy oraz udział powierzchni biologicznie czynnych dla działki budowlanej wpłyną na pogorszenie warunków przewietrzania terenu, co skutkować będzie lokalnymi zmianami topoklimatu obszaru objętego planem. Oddziaływania te będą okresowe, uzależnione od pory roku, pory dnia, warunków pogodowych. Emisja ciepła następować będzie z dachów i budynków oraz miejsc postojowych, dojazdów i dojeżdżających pieszych, a także z urządzeń

i instalacji. Zależna będzie także od rodzaju materiału wykończeniowego ścian i dachów budynków oraz rodzaju materiałów, z których zostaną wykonane nawierzchnie utwardzone.

W wyniku zagospodarowania i zabudowy terenu nastąpią niewielkie zmiany lokalnych warunków mikroklimatycznych. Nieznacznie obniży się wilgotność powietrza, zmniejszy się dobową amplitudę temperatury i prędkość wiatru oraz wzrośnie temperatura w okresie zimowym. Będą to zmiany bezpośrednie, stałe i długoterminowe, odczuwalne jedynie na obszarze planu, pozostające bez wpływu na warunki klimatyczne terenów sąsiednich.

Łagodzący wpływ na opisane prognozowane zmiany warunków klimatycznych ma znajdujący się w okolicy planu las oraz tereny rolnicze. Tak duża ilość terenów biologicznie czynnych podnosi zdolności regeneracyjne środowiska przyrodniczego oraz wpływa na ograniczenia skutków realizacji prognozowanego dokumentu dla warunków klimatycznych.

Prognozuje się, że przewidywane zmiany warunków mikroklimatycznych nie wpłyną na pozostałe komponenty środowiska. Zakres prognozowanych zmian będzie na tyle niewielki, że pozostanie bez wpływu na funkcjonowanie innych elementów środowiska przyrodniczego.

5.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

Na analizowanym obszarze nie ma obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów górniczych, obszarów osuwania się mas ziemnych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Nie występują również grunty chronione przez ustawę o gruntach rolnych i leśnych. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w tym zakresie.

5.9. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury.

Na analizowanym terenie występuje strefa ochrony archeologicznej „W” oraz znajdują się obiekty wpisane do ewidencji zabytków.

Wszelką działalność inwestycyjną na obszarze strefy należy prowadzić zgodnie z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W przypadku natrafienia podczas robót ziemnych lub budowlanych na obiekt, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem należy zastosować się do przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

5.10. Oddziaływanie na dobra materialne.

Przewiduje się, że niekorzystne oddziaływanie na stan dróg i budynków, spowodowane przez wzrost poziomu wibracji spowodowanych zwiększeniem ruchu samochodowego nie będzie znaczne.

Porządkowanie ładu przestrzennego następuje poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących funkcji, rodzaju zabudowy, kształtowania układu urbanistycznego oraz standardów urbanistycznych (wskaźnik terenu biologicznie czynnego, wskaźnik intensywności zabudowy, wskaźnik powierzchni zabudowy).

6. PODSUMOWANIE OPRACOWANIA.

6.1. Analiza możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu.

Projekt planu dotyczy wyznaczenia terenów:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, o symbolu – **MN**,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej, o symbolu – **MN/U**,
- rolne, o symbolu – **R**,
- zieleni urządzonej, o symbolu – **ZP**,
- zieleni urządzonej z terenem sportu i rekreacji, o symbolu – **ZP/US**,
- lasu, o symbolu – **ZL**,
- drogi publicznej zbiorczej, o symbolu – **KD-Z**,
- drogi publicznej lokalnej, o symbolu – **KD-L**,
- dróg publicznych dojazdowych, o symbolu – **KD-D**,
- dróg wewnętrznych, o symbolu – **KDW**,
- ciągu pieszojezdnego, o symbolu – **KX**.

W projekcie planu znajdują się zapisy sprzyjające ochronie środowiska, będące jednocześnie rozwiązaniami ograniczającymi negatywne oddziaływanie na środowisko m.in.:

- ustalono maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej;
- minimalny teren biologicznie czynny działki budowlanej;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy;
- wprowadzono szereg warunków z zakresu kształtowania zabudowy i jej otoczenia dotyczące gabarytów budynków oraz sposobu lokalizacji na działce budowlanej;
- określono zasady gospodarki wodno-ściekowej oraz określono zasady odprowadzania wód opadowych;
- wprowadzono zapisy w zakresie odpadów komunalnych;
- uściślono przepisy dotyczące podpiwniczania budynków.

Powyższe warunki, zaproponowane w ustaleniach planu znacznie ograniczają negatywny wpływ na środowisko, a zwłaszcza zdrowie ludzi, krajobraz i szatę roślinną. Zasady zabudowy i zagospodarowania terenu określone w projekcie planu będą zapobiegały i ograniczały negatywne oddziaływanie na środowisko.

6.2. Analiza możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym planie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.

Położenie przedmiotowego obszaru pomiędzy większymi miejscowościami, wśród lasów i terenów otwartych oraz wyznaczonych w Studium terenów przeznaczonych pod funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej wskazuje na zasadność uzupełnienia zabudowy na przedmiotowym obszarze.

Przeznaczenie wolnych terenów objętych prognozowanym planem na tereny głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług jest wysoce uzasadnione, ponieważ atrakcyjność terenu wynikająca z położenia oraz istniejące drogi oraz infrastruktura przesądzają o łatwej obsłudze tego terenu.

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko opracowywano równoległe ze sporządzanym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Podczas opracowywania obu dokumentów ściśle współpracowano przy wyborze konkretnych rozwiązań projektowych, które byłyby najmniej kolizyjne ze środowiskiem przyrodniczym. Ustalenia projektu planu są zgodne z przepisami ochrony środowiska. W związku z powyższym przygotowanie oddzielnej propozycji planistycznej – rozwiązań alternatywnych uznano za zbędne.

6.3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami aktów prawnych. Podczas funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć na przedmiotowym terenie zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, trudnych do określenia i zminimalizowania w zapisach ustaleń planu (np. wystąpienie wypadków, pożarów lub awarii infrastruktury technicznej). Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

Należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie:

- jakości wód,
- jakości (zanieczyszczenia) powietrza,
- jakości gleb,
- jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu),
- oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- gospodarowania odpadami.

7. STRESZCZENIE OPRACOWANIA WYKONANE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Celem niniejszej prognozy jest ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu planu.

Analizowany obszar obejmuje swym zasięgiem obszar o powierzchni około 125 ha. Położony jest we wschodniej części gminy Nakło nad Notecią, około 10 km na wschód od siedziby gminy. Teren opracowania położony jest wśród pól i zabudowań miejscowości Gorzeń, jego południowy fragment obejmuje Kaźmierowo – część wsi Gorzeń, występują tu większe ilości terenów zabudowanych. Analizowany obszar znajduje się w niedalekiej odległości od Kanału Bydgoskiego – kierunek północny. Przez obszar opracowania przebiega droga powiatowa oraz droga gminna.

Dominujący sposób użytkowania terenu działek to użytki rolne. Bliskie sąsiedztwo stanowią lasy (wschód i południe) oraz pola uprawne na zachodzie i tereny zabudowane wśród pól i zadrzewień na północy. W granicach terenu objętego opracowaniem znajduje się większe gospodarstwo – hodowla drobiu. Istniejąca zabudowa to głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz sporadycznie adaptowane do funkcji pozarolniczych były zagrody. Duże powierzchnie zajmują tereny rolne, przy czym większa ich część użytkowana jest rolniczo, mało jest obszarów odłogowanych. W części północnej, przy granicy terenu opracowania, znajduje się staw pochodzenia antropogenicznego. na zapleczu gospodarstwa rolnego. W północnej części znajduje się również zalesiony aktualnie teren wyrobiska po wydobyciu żwiru. Teren leśny w obrębie analizowanego terenu w większości jest własnością prywatną, lasy należą do siedliska boru świeżego mieszanego. Fragment części północnej terenu objętego opracowaniem ekofizjograficznym znajduje się na terenie obszaru specjalnej ochrony siedlisk Dolina Noteci oraz specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego – większy fragment. Przez obszar objęty opracowaniem przebiega korytarz ekologiczny – Dolina Noteci - GKPNc-17 (2012) – obejmuje on tylko północny fragment terenu objętego opracowaniem.

Cele i rozwiązania ochrony środowiska określone w projektowanym dokumencie, uwzględniają wymogi prawne ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym.

W zakresie przeznaczenia w obszarze objętym planem wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej, rolne, zieleni urządzonej, zieleni urządzonej z terenem sportu i rekreacji, lasu, drogi publicznej zbiorczej, drogi publicznej lokalnej, dróg publicznych dojazdowych, dróg wewnętrznych, ciągu pieszego.

Przewidziano odpowiednie wielkości wskaźników zagospodarowania terenu oraz udział powierzchni biologicznie czynnej. Teren opracowania charakteryzuje się generalnie korzystnymi

warunkami dla różnorodnych form zagospodarowania przestrzennego. Z punktu widzenia potrzeb rozwojowych gminy, znajdują się tu tereny sprzyjające lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

Powyższe zmiany struktury funkcjonalno-przestrzennej, związane z przekształceniem istniejącego stanu zagospodarowania terenu, spowodują zmiany poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego.

Przewidziane w projekcie planu parametry kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu (powierzchnie zabudowy i powierzchnie biologicznie czynne), zapewniają zachowanie podstawowych procesów rozwoju roślinności, umożliwiając przy tym infiltrację wód opadowych i roztopowych. Stanowią także podstawę do kształtowania właściwych warunków i jakości życia na przedmiotowym obszarze.

Rozwiązanie zawarte w projekcie planu uwzględniają uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne oraz normy i zasady ochrony środowiska. Ocenia się, że zastosowanie przedstawionych rozwiązań zapewni osiągnięcie celów w zakresie ochrony środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w projekcie planu rozwiązań zaleca się analizowanie i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz w miarę możliwości dokonanie lub wykorzystywanie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji w celu stwierdzenia skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Podsumowując, nie jest konieczne wprowadzanie w odniesieniu do przedmiotowego planu indywidualnych rozwiązań w zakresie monitorowania, w szczególności określania jego zakresu i częstotliwości. Pomiary w ramach państwowego monitoringu środowiska powinny być wykonywane w zakresie i częstotliwości uwzględniającej potrzeby i możliwości inspekcji ochrony środowiska oraz gminy.

Odstąpienie od realizacji opracowanego projektu planu miejscowego może spowodować, że na analizowanym terenie dochodziłoby do fizycznego (zabiegi agrotechniczne) i chemicznego przekształcania gleb (stosowane środki ochrony roślin) oraz uproszczenia składu gatunkowego szaty roślinnej. Natomiast w przypadku zaprzestania działalności rolniczej, doszłoby do stopniowego samoistnego zadrzewiania i zakrzaczenia obszaru. Bliskie sąsiedztwo zieleni wysokiej oraz obecność zieleni łąkowej w południowo-wschodniej części obszaru doprowadziłoby do całkowitego zalesienia otwartych przestrzeni użytków rolnych.

8. ZAŁĄCZNIKI

1. Oświadczenie autora, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*